

Duurzaam innoveren in het MKB van de bouw

Quote Invest: Concentratie- en uithoudingsvermogen

Duurzaam ondernemen is niet alleen voor grote bedrijven weggelegd. Ongeveer negentig procent van de Nederlandse bouwbedrijven behoort tot het Midden- en Kleinbedrijf. De bijdrage van het MKB in de bouw aan een duurzame samenleving is dus van groot belang. Toch besteden lang niet alle MKB-bedrijven in de bouw evenveel aandacht aan duurzaamheid, laat staan dat elk bedrijf er even welvend in is. En dat is jammer, want er is veel mogelijk, juist voor MKB-bedrijven.

Innovatie

Het vernieuwen van bedrijfsprocessen, producten en/of diensten is een goede manier voor een ondernemer om zich te onderscheiden in de markt. De behoefte tot innovatie in het MKB kan ontstaan door factoren binnen de onderneming, alsook door marktpartijen en ontwikkelingen in de externe bedrijfsomgeving. Wendy Harmsen: "De overvloed aan nieuwe wet- en regelgeving wordt door het MKB wel eens gezien als bedreiging. Voor een aantal ondernemers echter leiden deze regels juist tot innovatie, zeker wanneer het gaat om verscherping van normen en kwaliteitseisen. Bedrijven die als

eerste met producten en diensten op de markt komen die voldoen aan die eisen, kunnen hiervan profiteren."

Voor alle MKB-bedrijven gelden specifieke kenmerken die stimulerend of juist hinderlijk kunnen zijn bij implementatie van duurzame innovaties. Jack van Langen: "Het is een algemeen gegeven dat het MKB het nog al eens aan middelen ontbreekt. Het tekort aan personeel en een te laag opleidingsniveau. Ook wordt er minder tijd besteed aan R&D, beursbezoeken en opleidingen, waar MKB'ers inspiratie en kennis kunnen opdoen." Daarnaast is er onvoldoende kennis aanwezig over technische- en maatschappelijke

ontwikkelingen in de markt waardoor in het ergste geval veel geïnvesteerd wordt in producten en/of diensten die de weg naar de klant niet vinden. Bovendien zo vertelt Wendy Harmsen: "Veel MKB-bedrijven hebben de daadkracht niet om de investeringen in tijd en kapitaal voor innovaties te bekostigen. Ook is het lastig om ontwikkelingskrediet bij banken te verkrijgen. Het mislukken van een innovatie in de markt is daarom niet geoorloofd." Om die reden is het interessant de mogelijkheden te bekijken voor overheids subsidies. Er bestaan verschillende programma's waar ondernemers zich voor kunnen inschrijven, van haalbaarheids-onderzoeken tot fiscale stimulerings-regelingen. Voor een ondernemer die de investeringsbehoefte voor innovatie te groot acht, kan het aanschrijven van een van de vele subsidieprogramma's net dat duwtje in de rug zijn richting innovatie.

Abstract concept

Vele MKB-bedrijven beschikken niet over een strategische langetermijnvisie. Die kortetermijnvisie verhindert het concentratie- en uithoudingsvermogen, die juist zo belangrijk is voor duurzame innovaties. Ook de bedrijfscultuur kan stagnerend werken. Jack van Langen: "Een bedrijf is niet innovatiegericht als de bedrijfscultuur gesloten en behoudend is. Dit geldt ook voor bedrijven waar vooral de nadruk ligt op procedures, waardoor medewerkers zich niet betrokken voelen." Vaak blijkt ook dat MKB-ondernemers in het algemeen moeite hebben om het abstracte concept 'duurzaam innoveren' te vertalen naar concrete acties voor de eigen onderneming. Wendy Harmsen: "Ze hebben het gevoel in hun eentje te weinig te kunnen bijdragen. Daarnaast raken begrippen als eco-efficiënt, dubo en cradle-to-cradle wel ingeburgerd, maar er wordt nauwelijks onderzocht wat dit precies voor de onderneming kan betekenen." In de bouwbranche wordt de gebrekkige samenhang als een gesloten wereld omschreven, met schakels in de bouwkolom

